

Motorkettingzaag (Veiligheid)

Inhoudsopgave

- Wat is de gewenste situatie?
- Maatregelen
- Checklist
- Toelichting op de maatregelen

Goedgekeurd door Sociale Partners

Getoetst door Nederlandse Arbeidsinspectie

Werken met een motorkettingzaag brengt veiligheidsrisico's met zich mee. De kettingzaag draait snel en het hout kan zich onvoorspelbaar gedragen. Denk aan plotseling vallende takken of bomen, splijtende stammen, opverende takken en wegdraaiende bomen.

Voor lichamelijke belasting en de motorkettingzaag, ga naar [Motorkettingzaag \(lichamelijke belasting\)](#).

Wat is de gewenste situatie?

- ✓ Het werken met een motorkettingzaag leidt niet tot ongelukken.

Maatregelen

- ➔ Werk met een veilige CE-gemarkeerde machine, inclusief documentatie en gebruikshandleiding.
- ➔ Zorg dat medewerkers een aantoonbare opleiding hebben gehad als het werk dit vereist of dat zij deskundig en ervaren zijn voor het uit te voeren werk.
- ➔ Werk niet alleen.
- ➔ Gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen die passen bij het werk en de omgeving.

Checklist

- Doe alleen de werkzaamheden waarvoor u bent opgeleid en geïnstrueerd. Zie "Inhoud van de opleiding" (onderaan de pagina)
- Houd de werkplek ruim en vrij van obstakels.
- Gebruik de voorgeschreven persoonlijke beschermingsmiddelen.
- Gebruik hulpmiddelen die de veiligheid verhogen: velhevels, wiggen, lieren, een hoogwerker.

- Gebruik een tophendelzaag alleen in de boom en alleen als dat noodzakelijk is. Gebruik deze zaag niet op de grond.
- Zorg voor afwisseling en neem tijdig pauzes.
- Leen uw motorkettingzaag niet uit aan derden, ook niet als ze op uw bedrijf hout komen opruimen.

Foto: Tophendelzaag

Foto: Normale motorkettingzaag met tweehandenbediening

Toelichting op de maatregelen

Organisatie en voorbereiding

- Beoordeel vooraf de inzet van voldoende en juiste hulpmiddelen die de veiligheid verhogen.
- Maak vooraf een inschatting: staat het hout onder spanning? Of is het verrot? Is er sprake van extreme scheefstand?
- Zorg dat de capaciteit van de motorkettingzaag passend is. Het vellen van zware bomen vraagt om een andere zaag dan licht snoeiwerk. Bij licht snoeiwerk is een zware zaag fysiek belastend en gevaarlijker.
- Zorg dat een tophendelzaag of snoeizaag alleen door speciaal daarvoor opgeleide medewerkers gebruikt wordt.
- Neem maatregelen om te voorkomen dat collega's, omstanders getroffen worden door vallend of wegspringend hout.

Gereedschap, machines en apparaten

- Zorg voor veilig gereedschap. Kenmerken van veilig gereedschap zijn:
 - - CE-gemarkeerd
 - - goed onderhouden en gekeurd en afgesteld
 - - voldoende capaciteit
 - - weinig storingen
 - - scherpe en correct geslepen kettingen en reservekettingen
- Laat het periodiek onderhoud uitvoeren door gekwalificeerde mensen.
- Zorg voor gereedschap dat geschikt is voor het werk. Gebruik voor licht werk een lichte machine.
- Zorg dat een tophendelzaag of snoeizaag nooit op de grond gebruikt wordt.

Opleiding en instructie

- Zorg voor opgeleide medewerkers die kennis hebben van het werken met een motorkettingzaag.
- Zorg dat medewerkers die bomen vellen daarvoor de noodzakelijke opleiding hebben. Kijk eens naar de inhoud van de opleiding (helemaal onderaan het document)
- Zorg dat medewerkers die een tophendelzaag gebruiken, daarin specifiek getraind zijn.
- Bespreek ongevallen en bijna-ongevallen die in het bedrijf of in de sector hebben plaatsgevonden.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

- Zorg voor beschermingsmiddelen waar goed mee gewerkt kan worden:
 - - een veiligheidshelm met gehoorbescherming en gelaatsbescherming
 - - zaagschoenen of zaaglaarzen die goed grip hebben op de ondergrond
 - - werkhandschoenen die soepel zitten
 - - een zaagbroek of zaagoverall
 - - signaalkleding bij werken in de openbare ruimte
 - - kleding met armbescherming bij een tophendelzaag of als twee personen in een werkbak werken
- Zitten persoonlijke beschermingsmiddelen niet comfortabel, zijn ze verouderd of defect? Bespreek dit met uw leidinggevende.
- Reinig persoonlijke beschermingsmiddelen tijdig.

Wat u verder moet weten

- Verminder blootstelling aan schokken en trillingen:
 - Stel bij aanschaf van een nieuwe kettingzaag hoge eisen aan gebruiksgemak en trillingsdemping.
 - Bespreek de trillingsnorm waaraan een nieuwe machine moet voldoen.
 - Stem de dagelijkse gebruiksduur af op het trillingsniveau.
 - Zorg voor periodiek onderhoud aan trillingsdempende rubbers van de machine.
 - Werk met emissie-arme brandstoffen

Meer informatie

- [Geluid](#)
- [Trillingen](#)
- Bereken uw trillingsbelasting op de website van [Stihl](#) en/of [Husqvarna](#)

Inhoud van de opleiding

Zorg ervoor dat de inhoud van de opleiding is afgestemd op de bomen die geveld moeten worden.

- Eenvoudig te vellen bomen. De diameter op borsthoogte is niet groter dan ongeveer 25 cm. De stand van de bomen is nagenoeg rechtopstaand. De bomen kunnen vrij in de gewenste valrichting vallen.
- Moeilijk te vellen bomen. Bomen met een diameter op borsthoogte groter dan ongeveer 25 cm. Of bomen die door hun stand niet zonder hulpmiddelen zoals een wig of een lier in de gewenste valrichting geveld kunnen worden.
- Zeer moeilijk te vellen bomen. Bomen en stammen waarbij tijdens het zagen zeer grote houtspanningen kunnen vrijkomen. Bijvoorbeeld bij omgewaaide bomen of bomen waarbij de hangrichting zeer sterk naar de gewenste valrichting is toegericht.
- Onvoldoende valruimte voor de bomen. De bomen moeten van bovenaf worden 'afgebroken'. Dit gebeurt met behulp van een hoogwerker of persoonlijke klimuitrusting.

